МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г.Короленка

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип. 4(28)

Харків ХДНБ 2006

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2005. Вип. 4(28) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, А.М.Перепеча. – Х., 2006. – 47 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж жовтня-грудня 2005 р.

Укладачі: Олена Петрівна Кунич
Алла Михайлівна Перепеча

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у жовтні-грудні 2005 р. Подано відомості про співробітників-ювілярів, видавничу продукцію бібліотеки, статті працівників.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів бібліотеки за сприяння в підготовці бюлетеня.

Довідки та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18
ХДНБ ім. В.Г.Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27
Факс: (057) 23-01-01
E-mail: nmo @ korolenko. org. ua.

Більш оперативну інформацію про події, що відбулися у бібліотеці чи станутся незабаром, можна отримати на Web-сайті за адресою: http: // korolenko. kharkov. com.

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ (жовтень – грудень)

ЖОВТЕНЬ

3–7 жовтня. Заступники директора Н.М.Кучерява та Н.К.Фірсова взяли участь у другій Міжнародній науково-практичній конференції **"Informatio – 2005" "Інформаційні ресурси: створення, використання, доступ",** яка проходила в м. Алушті Автономної республіки Крим.

Понад 100 фахівців публічних бібліотек України, наукових бібліотек університетів та інших вищих навчальних закладів, Книжкової палати України імені Івана Федорова, Національного електронно-інформаційного консорціуму Росії, Інформаційного консорціуму бібліотек Казахстану та ін. обмінювалися досвідом у секціях "Світові інформаційні ресурси", "Практика діяльності бібліотечних консорціумів", "Інформаційні ресурси відкритого доступу", "Публічні бібліотеки в інформаційному середовищі", "Електронні ресурси: організація, доступ, використання". У рамках конференції відбулися річні збори представників організацій-учасниць програми "eIFL в Україні", "круглий стіл" з обговорення міжнародної політики Міністерства культури і туризму України та інші заходи. Н.М.Кучерява виступила з повідомленням "Інноваційні форми використання електронних інформаційних ресурсів у наукових бібліотеках".[1]

[1] Більш детально робота конференції "Informatio – 2005" висвітлена у джерелах: Масенко С. Інформаційні ресурси: створення, використання, доступ // Бібліотечна планета. – 2005. – № 4. – С.31–35; Інтернет-видання: www.informatio.org.ua.

4 жовтня. Відбулось засідання секції Вченої ради з питань наукового управління та бібліотечної технології. Було обговорено і затверджено технологічну інструкцію "Шлях документа в процесі обробки в ХДНБ ім. В.Г.Короленка" (нова редакція), підготовлену голов. бібліотекарем сектору наукового управління науково-методичного відділу Л.Р.Галюк спільно з фахівцями інших структурних підрозділів.

7 жовтня. Відбулася VIII міжвідомча науково-практична конференція **"Короленківські читання - 2005",** присвячена 30-річчю відділу організації науково-дослідної роботи. У її роботі взяли участь фахівці ХДНБ ім. В.Г.Короленка, провідних бібліотек міста, науковці Харківської державної академії культури, Державного архіву Харківської області. Було заслухано 16 доповідей та повідомлень.

Співробітники читального залу бібліотекознавства представили відкритий перегляд літератури **"Бібліотеки Харківщини: тенденції розвитку і нові можливості".**

8 жовтня. У відділі україніки відкрилася виставка **"... Засвітився од себе"** до 120-річчя від дня народження В.Свідзинського, поета-символіста, перекладача. Серед представлених видань були журнал "Червоний шлях", в редакції якого працював поет, книги з колекції української екстеріорики, видані в Мюнхені, Детройті, Нью-Йорку, Торонто, в тому числі англійською мовою. Читачі мали змогу ознайомитися зі спогадами Мирослави Свідзинської (доньки поета), книгою Н.Дукіної "На добрий спомин", у якій висвітлено харківський період життя поета, містяться документальні спогади і свідчення; з виданням "Слобожанська муза: Антологія любовної лірики XVII–XX століть", куди увійшли поезії В.Свідзинського. Були представлені переклади "Слова о полку Ігоревім" (1938 р.), комедій Аристофана, творів Гесіода та Овідія.

• Патентний повірений Є.С.Стогній прочитав лекцію "Закон для творів та послуг, торговельні марки, фірмові та комерційні найменування. Порівняльний аспект захисту прав" для фахівців Національного технічного університету "ХПІ".

12 жовтня. Заступник директора В.В.Мірошникова взяла участь у семінарі-практикумі **"Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів",** організованому Національною бібліотекою України ім. В.І.Вернадського в рамках Міжнародної науково-практичної конференції "Інтелектуальні інформаційні технології у бібліотечній справі".

Було заслухано 10 доповідей. "До проблеми створення комплексної системи консервації та репрографії бібліотечних фондів в Україні: організаційні заходи і технології" – таку назву мала доповідь В.В.Мірошникової. Основну увагу в ній було зосереджено на визначенні пріоритетних напрямів діяльності центрів консервації та репрографії, необхідності використання інноваційних технологій та сучасного обладнання для копіювання, сканування та фазової консервації документів.[2]

13 жовтня. Н.М.Кучерява, заст. директора з питань автоматизації, та Г.Д.Ковальчук, голов. бібліотекар науково-методичного відділу, взяли участь у "круглому столі" **"Перспективні напрямки у розвитку проектів з електронних ресурсів".** Він відбувся у бібліотеці Харківського національного університету радіоелектроніки і був присвячений 75-річчю з дня заснування вузу.

14 жовтня. Відділ технічної літератури на замовлення фахівців Інституту патології хребта та суглобів організував день

---

[2] Більш детально робота семінару висвітлена у статті: Муха Л. Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів / Л.Муха, З.Савіна, Л.Затока // Бібліотечний вісник. – 2005. – № 6. – С.32–34.

інформації **"Високоефективні ортопедичні засоби реабілітації післяопераційних хворих".**

• Відкрилася книжкова виставка **"Психоаналіз: історія, теорія",** організована відділом масової роботи.

15 жовтня. У читальному залі відділу іноземної літератури оформлено тематичну виставку під назвою **"Хранитель мудрости"** до 100-річчя від дня народження англійського письменника Ч.П.Сноу.

17–21 жовтня. Співробітники відділу технічної літератури взяли участь у тижні винахідника, організованому Науково-дослідним та проектно-конструкторським інститутом автоматизованих систем управління транспортом газу. Його основна тематика – **"Газорозподільні та компресорні станції. Трубопроводи, антикорозійний захист. Паливо".** Учасникам заходу пропонувалося майже 1200 прим. документів з фонду відділу.

19 жовтня. Проведено науково-практичну конференцію **"Харківський регіон: пошук стратегії опти-мального розвитку",** організовану працівниками відділу масової роботи. Відбулися пленарні засідання, працювали секції "Місцеве самоврядування як рушійна сила трансформації суспільства", "Інноваційні аспекти розвитку регіону", "Культурний розвиток регіону. Формування інтелектуального потенціалу".

З доповідями та повідомленнями виступили фахівці з питань регіональної політики Національної академії державного управління при Президентові України (Харківський регіональний інститут), науковці Н.М.Внукова, викладач ХДЕУ, доктор економічних наук; професор Ю.Д.Древаль, викладач ХНУВС України, кандидат історичних наук; А.Т.Бубенко,

директор ПСНЦ НАН і МОН України, доктор економічних наук, В.О.Ільганаєва, декан ХДАК, доктор історичних наук, та інші. Матеріали конференції готуються до друку.

• Проводилося чергове засідання Американського клубу за темою: **"Правила гри в регбі".**

• У Великому читальному залі був організований перегляд літератури **"Економічна україніка".** Читачі мали змогу ознайомитися з історією економічної думки України – від часів утворення Київської Русі до наших днів, історією народного господарства, дізнатися про видатних українських економістів та їх наукові праці.

20 жовтня. Відбулося перше засідання **Літературної студії міжрегіональної спілки письменників України,** яка відкрила своє представництво у Харкові. Обговорювалися проблеми сучасного літературного процесу в регіоні, статут студії та план роботи. Було наголошено, що міжрегіональна спілка письменників України є відкритою організацією. На загальних зборах вона приймає у свої ряди поетів, письменників України, які мають певний творчий доробок. У роботі студії взяли участь Е.Булгакова, голова міжрегіональної спілки письменників України, Л.Моїсеєва, Б.Соколов, Т.Кондратьєва, О.Хітушко, К.Єфімова та інші літератори Харкова.

21 жовтня. Проходили філософські читання **"Духовність: сфера сучасності чи існування людини".** У них взяли участь О.Філоненко, кандидат філософських наук, та О.Проценко, доктор філософських наук.

24 жовтня. Працівниками відділу технічної літератури на прохання керівників Харківського бізнес-коледжу проведений

день бібліографії **«Використання бібліографічних посібників при розробці теми "Товарознавство непродовольчих товарів. Нормативно-технічна документація"».** Учасники заходу були ознайомлені з правилами користування довідково-пошуковим апаратом до фонду нормативно-технічної документації відділу технічної літератури, з державними стандартами України, бібліографічними покажчиками та іншими документами.

27 жовтня. У відділі україніки відкрилася виставка **"Постать українського відродження (до 110-річчя від дня народження М.Йогансена)".** Були представлені видання про життя і творчість видатного українського письменника М.Г.Йогансена (Майка Йогансена), художні твори, переклади, публіцистичні статті, спогади, опубліковані українською та російською мовами у 1921–1991 рр.

• Цього ж дня було оформлено книжкову виставку **"Соціологія: нові орієнтири пізнання".**

• Відбувся поетичний вечір **"Життя в слові",** в якому взяли участь харківські поети С.Шелковий та Л.П'ятак. Шанувальники поетичної творчості із захопленням слухали нові поезії майстрів слова.

28 жовтня. Співробітники відділу рідкісних видань і рукописів О.С.Рябцева та Ж.А.Хасаханова відвідали бібліотеку Харківського державного університету ім. В.Н.Каразіна з метою надання методичної допомоги у формуванні книжкових колекцій.

31 жовтня. Проведені краєзнавчі читання **"Розвиток селянських промислів на Харківщині в другій половині XIX – на початку XX ст.".** Викладач ХДПУ ім. Г.С.Сковороди

М.П.Маслов докладно розповів про розвиток кустарного виробництва на Україні, в Харківській губернії, висвітлив його динаміку. Увазі краєзнавців було представлено виставку за темою засідання.

ЛИСТОПАД

4 листопада. Співробітники відділу технічної літератури на замовлення Інституту охорони здоров'я дітей та підлітків Академії медичних наук України провели день інформації **"Нові методи профілактики, діагностики та лікування травної та ендокринної системи підлітків".**

7 листопада. Співробітники відділу рідкісних видань і рукописів І.Я.Лосієвський та Ж.А.Хасаханова відвідали наукову бібліотеку Харківської національної юридичної академії ім. Я.Мудрого, якій було надано методичну допомогу з удосконалення структури та поповнення колекцій друкованих та рукописних пам'яток, архівних матеріалів.

8 листопада. Розпочала роботу книжкова виставка **"Мудрість народна в слові живе",** організована до Дня української писемності і культури.

9 листопада. Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою "**Святкування Хеллоуїна".**

12 листопада. У читальному залі відділу іноземної літератури оформлено виставку **"Мислитель нового жанру"** до 165-річчя від дня народження французького скульптора О.Родена.

14–18 листопада? На базі відділу рідкісних видань і рукописів проходили заняття курсів підвищення кваліфікації

бібліотекарів України за темою **"Колекції рідкісних і цінних видань у наукових бібліотеках: формування, збереження, облік"**, організованих спільно з Державною академією керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ, куратор І.В.Шевченко, професор кафедри бібліотекознавства та інформаційних технологій). Співробітники Вінницької, Донецької, Дніпропетровської, Луганської, Полтавської, Сумської, Кіровоградської, Харківської обласних універсальних бібліотек України, а також Республіканської бібліотеки Автономної республіки Крим опановували теми: "Книжкові пам'ятки – рідкісні та цінні друковані документи: вітчизняний та світовий досвід колекційної роботи", "Формування колекцій рідкісних та цінних видань: терміни, критерії відбору", "Відділ (сектор) рідкісних та цінних видань ОУНБ: організація, напрями діяльності, регламенти", "Профіль комплектування відділу 9 сектору) рідкісних та цінних видань ОЦНБ: загальні критерії, регіональні особливості", "Науковий опис пам'яток друку: методика, складні випадки", "Каталогізування пам'яток та паспортизація колекцій рідкісних та цінних видань. ДБА, електронні БД". На заняттях йшлося також про організацію, науковий опис та особливості використання колекцій рукописних книг та архівних матеріалів, особових фондів діячів науки, літератури, мистецтва. Розглядалися питання збереження книжкових пам'яток, напрямки наукової діяльності підрозділів рідкісних видань тощо. Заняття проводили І.Я.Лосієвський, доктор філологічних наук, зав. відділом рідкісних видань і рукописів ХДНБ, та співробітники цього відділу О.Рябцева, С.Б.Шоломова. Слухачі ознайомилися з роботою відділів рідкісних видань ХДНБ ім. В.Г.Короленка, бібліотек ХНУ ім. В.Н.Каразіна та Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого.

Фахівці читального залу бібліотекознавства організували до цього заходу перегляд літератури **"Збереження бібліотечних колекцій"**.

14–19 листопада. Працювали курси підвищення кваліфікації співробітників ХДНБ ім. В.Г.Короленка з питань проектної діяльності, організовані спільно з Державною академією керівних кадрів культури і мистецтв. Викладачем була І.В.Шевченко, професор кафедри бібліотекознавства та інформаційних технологій.

15 листопада. Відбувся семінар **"Регіональні електронні ресурси: формування і організація доступу",** організований відділами автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів та науково-методичним. У ньому взяли участь представники бібліотек різних систем та відомств Харкова, обласних універсальних наукових бібліотек України, викладачі Харківської державної академії культури. Модератором заходу була Н.М.Кучерява, заст. директора ХДНБ ім. В.Г.Короленка. З повідомленням «Регіональний портал "Харківщина"» виступила Н.І.Полянська, зав. відділом україніки. Головний бібліотекар науково-методичного відділу Г.Д.Ковальчук висвітлювала тему "Веб-сайти бібліотек як регіональний інформаційний ресурс" за результатами наукового дослідження. Про ефективність використання лінгвістичних можливостей авторитетного файла та досвід роботи ХДНБ ім. В.Г.Короленка з формування нормативного файла колективного автора доповідала О.А.Поліщук, зав. відділом обробки та організації алфавітних каталогів. Фахівці Харківського національного університету радіоелектроніки Л.Г.Влащенко та О.М.Нікітенко висвітлювали тему "Колекція електронних документів в системі УФД/Бібліотека: формування та організація доступу". Обговорювалися проблеми формування електронних бібліотек, зведеного електронного каталогу періодичних видань бібліотек Харкова та інші.

Учасники семінару ознайомилися з виставкою "Бібліографія в електронному середовищі", організованою співробітниками читального залу бібліотекознавства.

16 листопада. Відділ масової роботи спільно з Харківським приватним музеєм міської садиби організували виставку **"Дворічанщина: шляхи, залишені нам...".** Були представлені книги, вишиванки, тканини, доріжки, дерев'яні різьблені вироби, висохудожньо виконані місцевими майстрами.

З повідомленнями про історію Дворічанщини виступили заступники голови райдержадміністрації К.Д.Моїсеєнко, В.П.Пилипенко, зав. райвідділом культури Л.М.Ковтун. Наголошувалося, що Дворічанщина випестила чимало цікавих особистостей, серед них, видатного вченого і лауреата Нобелівської премії І.І.Мечникова.

• Співробітниця інформаційно-бібліографічного відділу Н.В.Зозуля відвідала бібліотеку Харківського інституту управління з метою вирішення питання співпраці у формуванні зведеного електронного каталогу періодичних видань бібліотек Харкова.

• Відділ технічної літератури організував до професійного свята працівників сільського господарства виставку **"Передові технології виробництва сільськогосподарської продукції".** На ній експонувалося понад 200 документів, більшість яких (186 прим.) складали описи винаходів до патентів.

17 листопада. У великому читальному залі організовано перегляд **"Людина і культура. Біля джерел духовності".** Відвідувачі знайомилися з найвагомішими здобутками культури

від первісних часів до наших днів, закономірностями світового культурного процесу, основними етапами історичного шляху української культури.

23 листопада. Головний бібліотекар науково-методичного відділу Г.Д.Ковальчук взяла участь у методичному семінарі директорів ЦБС Харкова **"Шляхи розвитку публічних бібліотек м. Харкова",** організованому ЦМБ ім. В.Бєлінського. Вона представила аналіз досвіду роботи публічних бібліотек Східної України, головний методист О.Ф.Кощєєва проаналізувала традиційні та інноваційні форми роботи ЦБС Харкова, зав. відділом обслуговування О.О.Адакіна презентувала результати соціологічного дослідження з вивчення якості бібліотечного обслуговування в публічних бібліотеках міста. Був зроблений огляд фахової періодики, обговорено перспективи подальшого розвитку бібліотек міста.

- Відділ масової літератури організував творчу зустріч з харківською поетесою Світланою Смоленською, ім'я якої добре відоме в поетичних колах Харкова та за його межами. Присутні познайомилися з творчістю митця, мали змогу придбати збірки її поезій. Зустріч супроводжувалася виступами гітариста В.Гризодуба, піаністки А.Скіртенко і завершилась даруванням бібліотеці збірок поезій С.Смоленської з її автографами.

24 листопада. Відкрилася тематична виставка **"Політична наука в XX столітті",** організована відділом масової роботи. Представлена література висвітлювала проблеми політичної модернізації, сучасні політичні інститути і системи, історію політичної думки. Експонувалися праці Арістотеля, Платона, М.Вебера та інших видатних мислителів.

25 листопада. У залі нових надходжень відбулось засідання Пушкінського клубу «**"... Служенье муз не терпит суеты..." Естетика пушкінської доби».** У ньому взяли участь З.Цибіна, керівник літературної студії "Пегас", О.Кулага і Т.Стогова, харківські поетеси, Д.Ріссенберг, журналіст, В.Фоменко, бард, члени Пушкінського клубу та читачі бібліотеки.

• У відділі україніки відкрито виставку "**Освіта Харкова: минуле і майбутнє**". Були представлені матеріали про розвиток освіти на Харківщині, навчальні заклади XVII та XX століття, видатних освітян, науковців, дослідження з історії педагогіки.

28 листопада. Відділ масової роботи організував літературні читання до 125-річчя від дня народження О.Блока, які проходили за участю літературознавців, викладачів вузів, студентів. Драматизм життя і долі поета розкрив у своєму виступі В.К.Гужва, викладач ХДАК. Про біографію О.Блока, зв'язок його з Харковом розповіла поетеса М.Стогова. Основні світоглядні проблеми поета висвітлив філолог і журналіст Д.Ріссенберг. Вірші поета читав О.Дербас, актор Харківського театру російської драми.

29 листопада. Відділ технічної літератури на замовлення фахівців науково-дослідного інституту протезування провів день інформації **"Сучасні засоби протезування".**

30 листопада. У відділі україніки були проведені краєзнавчі читання **"Видатний український історик, письменник Д.І.Яворницький".** З науковим повідомленням про громадську та наукову діяльність вченого в галузі історії, фольклористики, етнографії виступив професор ХНУ ім. В.Н.Каразіна С.М.Куделко.

• У межах фестивалю єврейської книги "ОФЕК–2005" у великому читальному залі відбувся вечір єврейської культури. Перед присутніми виступили Л.А.Воловик, директор-засновник музею Холокосту, яка представила літературну експозицію із фонду цього музею, Ю.М.Вальшона, ст. науковий працівник Інституту іудаїзму, яка розповіла про міжнародну діяльність інституту і представила його видання, члени єврейського культурного центру "Бейт Дон". Пісні на ідіш виконали заслужені артистки Автономної республіки Крим сестри Анна та Марія Опанасюк.

* * *

Співробітники відділу організації науково-дослідної роботи в рамках дослідження "Електронні ресурси бібліотек Харкова: стан і перспективи розвитку" відвідали в листопаді бібліотеки Національного економічного університету, Державного медичного університету, Музично-театральну бібліотеку ім. Станіславського, Харківську обласну наукову медичну бібліотеку та інші.

ГРУДЕНЬ

1 грудня. До Міжнародного дня інвалідів працівники відділу масової роботи підготували і провели зустріч за "круглим столом" на тему **"Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції".** У ній взяли участь В.А.Бутенко, голова Харківського міського центру реабілітації молодих інвалідів, та В.І.Кулініч, голова комітету у справах молоді Харківської міської Ради. Обговорювались проблеми інвалідів, шляхи їх подолання, питання бібліотечного обслуговування користу-

вачів-інвалідів. Пролунала поезія молодої харківської поетеси А.Божко.

• У великому читальному залі розпочала роботу книжкова виставка **"Пошуки синього птаха (до 105-річчя від дня народження К.Білокур)".** Були представлені видання про творчість Катерини Білокур – селянки-художниці, яка все життя присвятила квітам, увічнюючи їх на полотнах, вважаючи їх очима Землі, вінцем краси.

• У відділі технічної літератури відкрилася тематична виставка **"Здобутки винахідників на допомогу соціально незахищеним верствам населення".** Увазі користувачів були запропоновані описи винаходів до патентів та нормативно-технічна документація.

6 грудня. У читальному залі бібліотекознавства відбувся міжвідомчий науково-практичний семінар фахівців бібліотек – головних методичних центрів Харкова на тему **"Актуальні питання каталогізації в умовах впровадження нових інформаційних технологій"**, організований відділом систематизації та організації систематичних каталогів. Фахівці ХДНБ ім. В.Г.Короленка представили такі повідомлення: Н.В.Подошовка, зав. відділом систематизації та організації систематичних каталогів, – "Питання взаємодії інформаційних потенціалів традиційних та електронних каталогів"; заст. директора з автоматизації Н.М.Кучерява – "Тенденції сучасної каталогізації: автоматизовані інформаційно-пошукові системи бібліотек"; О.А.Поліщук, зав. відділом обробки документів та алфавітних каталогів, – "Роль авторитетних файлів у машино-читаному каталогізуванні. Колективний автор (найменування організацій)".

Учасники семінару ознайомилися з виставкою-переглядом **"Бібліотечна каталогізація: проблеми та перспективи".**

7 грудня. Співробітники бібліотеки Н.М.Кучерява, Н.К.Фірсова, А.В.Філатова взяли участь у всеукраїнському чаті, який мав на меті окреслити проблеми правового забезпечення головних напрямків роботи бібліотек і визначити план першочергових дій з їх вирішення. Віртуальне спілкування відбувалося за участю представників Міністерства культури і туризму України, бібліотек, в яких розташовані ІАТР та LEAP-центри, Української бібліотечної асоціації, Центру інформаційних ресурсів Посольства США в Україні, Міжнародного фонду "Відродження". Модераторами були О.Башун, голова Донецького обласного відділення Української бібліотечної асоціації, та Б.Микицей, координатор програми ІАТР для України, за підтримки якої проводився чат. Обговорювалися питання закупівлі літератури для бібліотек відповідно до Закону України "Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти", фінансування потреб бібліотек на придбання книг та періодики, необхідність внесення змін до Закону "Про обов'язковий примірник документів" та інших нормативних документів.[3]

• Відбулося чергове засідання Американського клубу за темою **"Різдво у США: традиції, звичаї, подарунки".**

---

[3] Більш детально робота чату висвітлена у джерелах: Башун О. Проблеми правового вакууму головних напрямків життєдіяльності бібліотек України: Всеукраїнський чат // Бібліотечний форум України. – 2005. – № 4. – С.63–65; Башун О. Проблеми придбання книг і періодики для бібліотек України відповідно до чинного законодавства щодо державних закупівель: всеукраїнський чат. – Там само. – С.66.

З повним текстом чату можна ознайомитись за адресою: http://www.dobko.donetsk.ua/

8 грудня. Відділ масової роботи організував презентацію книги спогадів Леонори Марінеско про батька, героя-підводника Олександра Марінеско, – "На грани жизни и смерти. Подвод-ники". Вона проходила за участю авторки, членів Харківської організації ветеранів-підводників.

Поряд з людьми старшого покоління на презентації були присутні курсанти Харківського юнацького клубу моряків.

• Зав. відділом обробки фондів та організації алфавітних каталогів О.А.Поліщук прочитала для слухачів курсів підвищення кваліфікації вузівських бібліотек лекцію "Авторитетний файл як інформаційний ресурс ХДНБ. Питання редагування електронного каталогу".

• Розпочато експонування книжкової виставки **"Таємниці давніх цивілізацій",** організованої відділом масової роботи.

12 грудня. У читально-експозиційному залі відділу рідкісних видань та рукописів відкрито виставку **"Рукописні періодичні видання XVIII ст.".** Експонувалися журнали, котрі виходили друком з 1763 по 1794 рр. Найдавніше видання – академічний журнал "Ежемесячные сочинения к пользе и увеселению служащих" (1763). Були представлені журнали, котрі видавала Академія наук, – "Академические известия" та "Российский театр". На виставці можна було познайомитись з рідкісними журналами приватних видавців ("Зритель", "Меркурий", "Трудолюбивая пчела", "Свободные часы"). Справжньою прикрасою представленої колекції рідкісних періодичних видань були журнали видавця М.І.Новікова, видатного просвітницького діяча XVIII ст., – "Трутень", "Живописец", "Утренний свет", "Экономический магазин", "Прибавления к

"Московским ведомостям". На деяких з них збереглись давні власницькі надписи.

• Відкрилася тематична виставка **"Актуальні проблеми розвитку технологій харчових виробництв",** організована інформаційно-бібліографічним відділом. Представлено 25 довідкових та бібліографічних видань. Найбільшим попитом користувались РЖ ВИНИТИ "Пищевая и перерабатывающая промышленность" та вітчизняний РЖ "Джерело", де висвітлюються нові світові технології у галузі харчових виробництв.

13 грудня. Співробітники бібліотеки Н.М.Кучерява, заст. директора, А.В.Філатова, зав. відділом комплектування фондів, В.Ю.Завадська, головний бухгалтер, та інші взяли участь у всеукраїнському чаті, який був продовженням віртуального бібліотечного форуму 7 грудня. Обговорювалися питання придбання книг і періодики для бібліотек України відповідно до чинного законодавства, з державних закупівель, заходи з удосконалення тендерного законодавства та ін. У чаті брали участь представники Міністерства економіки України, понад 200 бібліотекарів країни, представники громадських бібліотечних об’єднань та інших організацій.

13–16 грудня. Зав. відділом зберігання фондів М.М.Задорожнюк та головний бібліотекар науково-методичного відділу Г.Д.Ковальчук здійснили відрядження до Дніпропетровська. Його метою було вивчення стану збереження фондів у публічних бібліотеках, автоматизації бібліотечних процесів та методичної діяльності. Враховуючи прогресивні інноваційні надбання Дніпропетровської ОУНБ з методичної діяльності, досягнуто домовленості щодо підготовки спільними зусиллями видання з досвіду роботи цієї бібліотеки.

14 грудня. У відділі україніки відбулася презентація книги харківського журналіста Л.Мачуліна "История тюремного Харькова", присвяченої маловідомій історії харківської в'язниці.

15 грудня. У великому читальному залі представлено перегляд **"Колекція української освітянської літератури в фондах ХДНБ ім. В.Г.Короленка".** Експонувалася література з історії освіти та виховання в Україні, розвідки з історії позашкільної освіти та історії педагогіки в Україні, про розвиток шкільництва, праці видатних педагогів та матеріали про них.

• Проходило засідання Пушкінського клубу **"Вічно жива лірика",** присвячене 185-річчю від дня народження видатного російського поета-лірика А.Фета.

• У відділі технічної літератури відбувся черговий День патентознавця **"Нове в патентному законодавстві України".** Був зроблений огляд нових видань, що надійшли до відділу нещодавно і є цікавими для фахівців з інтелектуальної власності.

Патентний повірений Є.С.Стогній розповів про державну політику з використання об'єктів інтелектуальної власності в Україні. Розглянуто і обговорено Проект Закону України "Про наукові відкриття" (від 27.07.05), проаналізовано новини з питань інтелектуальної власності тощо.

• На базі ХДНБК відбувся семінар бібліотекарів методичного об'єднання бібліотек технікумів м. Харкова. Йшлося про інновації у бібліотечному обслуговуванні. З лекціями виступили Л.В.Глазунова, головний бібліотекар науково-методичного відділу, та співробітники відділу масової роботи. Зав. відділом обробки фондів та організації алфавітних

каталогів О.А.Поліщук розповіла про основні напрямки роботи та інновації свого підрозділу. У читальному залі бібліотекознавства учасники семінару ознайомилися з новими надходженнями фахових видань та послугами Інтернет-центру з отримання професійної інформації.

16 грудня. У читальному залі відділу іноземної літератури відкрилася виставка **"Геній і доля"**, організована до 235-річчя від дня народження Л.В.Бетховена.

16–18 грудня. Заст. директора Н.М.Кучерява взяла участь у нараді керівників бібліотек всеукраїнського значення, організованій Міністерством культури і туризму України на базі Національної парламентської бібліотеки. Обговорювалися основні підсумки бібліотечної діяльності за 2005 р. та завдання на наступний рік.

20 грудня. Відбулася чергова зустріч читачів з членами Харківського есперанто-клубу. Обговорювалася робота Міжнародного форуму есперантистів у Вільнюсі (листопад 2005 р.). Враженнями поділився його учасник, голова Харківського есперанто-клубу В.В.Ходін. Присутні переглянули відеофільм, фотографії, що висвітлювали форум, виставку видань мовою есперанто з фондів бібліотеки, підготовлену відділом іноземної літератури.

• На замовлення товариства «Український міжрегіональний центр "Гідротон"» патентний повірений Є.Стогній прочитав лекцію "Захист товарних знаків у відповідності до Мадридської угоди".

21 грудня. У великому читальному залі відкрито книжкову виставку **"Народна обрядовість та християнські**

релігійні свята". Експонувалися видання з календарної обрядовості народів світу, України. Особливим попитом користувалася література про святкування Різдва Христового та Нового року, художню культуру православ'я, іконопис, храмову архітектуру.

22 грудня. Розпочала роботу тематична виставка **"Соціальна робота в Україні: становлення і перспективи розвитку",** організована відділом масової роботи. Представлені на ній видання висвітлювали теоретичні і практичні напрацювання в сфері соціальної роботи, проблеми з підготовки соціальних працівників тощо.

• Відбулося засідання секції Вченої ради з питань традиційного та машиночитаного каталогізування. З інформацією "Вдосконалення системи каталогів і картотек ХДНБ ім. В.Г.Короленка: проблеми та перспективи", підготовленою за результатами локального дослідження, виступила головний бібліотекар відділу організації науково-дослідної роботи Л.В.Кисельова. Працівники відділу обслуговування читачів С.І.Римарєва та Т.В.Гончарова зробили повідомлення "Формування у користувачів культури використання традиційних і електронних каталогів" і представили для обговорення рекламний проект "Джерело". З проектом інструкції "Про критерії відбору статей з періодичних, продовжуваних видань та збірників для аналітичного опрацювання" виступила зав. відділом систематизації Н.В.Подошовка.

Рада ухвалила рішення щодо активізації роботи з навчання користувачів основам інформаційної культури, продовження дослідження ефективності використання системи каталогів і картотек бібліотеки, оновлення оформлення залів каталогів, збільшення тиражу рекламного видання "Путівник по залах центральної системи каталогів і картотек" та ін.

23 грудня. Працівники науково-методичного відділу Г.Д.Ковальчук та Н.П.Борисенко взяли участь у регіональному форумі бібліотек вищих навчальних закладів **"Вузівська бібліотека у світі суспільних перетворень".** Він був організований бібліотекою Харківського національного економічного університету і присвячувався 75-річчю заснування університету. Відбулось обговорення питань діяльності вузівських бібліотек і презентація нового приміщення бібліотеки.

• Відкрилася виставка **"Декабристський рух в Україні. До 180-річчя повстання",** організована відділом україніки. Були представлені дослідження українських істориків XIX–XX ст., біографічні матеріали про декабристів, а також поетичні та прозові твори, присвячені декабристам та їх сучасникам, ілюстрації.

28 грудня. Відбулось засідання секції Вченої ради з питань наукового управління та бібліотечної технології. Обговорено питання **"Використання власних БД користувачами ХДНБ ім. В.Г.Короленка".** Доповідав О.Б.Стогній, головний бібліотекар науково-методичного відділу.

Були затверджені технологічні регламенти "Порядок взаєморозрахунку відділів бібліотеки з відділом зберігання фондів" та "Шлях вимоги користувача в процесі виконання".

КОРОЛЕНКІВЦІ – ЮВІЛЯРИ 2005 РОКУ

7 січня виповнилося 50 років головному бібліотекарю відділу систематизації та організації систематичного каталогу **Марії Миколаївні Чегринець.**

Марія Миколаївна розпочала свою діяльність у ХДНБК у 1984 р. бібліотекарем відділу комплектування фондів та книгообміну. З 1985 р. працювала старшим бібліотекарем відділу систематизації та організації систематичних каталогів, а у 1997 р. очолила найбільший у цьому відділі сектор суспільної та гуманітарної літератури.

Керуючи сектором, Марія Миколаївна виявила організаторські здібності, відповідальне ставлення до своїх обов'язків, забезпечує оперативність та ефективність наукового опрацювання літератури, якість ведення розділів систематичного каталогу, систематичної картотеки статей та алфавітно-предметного покажчика до них. Завжди активна, працьовита, з творчим підходом до роботи, вона щедро ділиться своїм досвідом з колегами.

У 2002 р. Марія Миколаївна стала головним бібліотекарем відділу. Великої уваги надає вона науковій, науково-дослідній та науково-методичній роботі. Один із головних напрямків її діяльності – вдосконалення технологічних процесів лінгвістичного забезпечення інформаційно-пошукової системи, в т.ч. АБІС "ІРБІС". Марія Миколаївна вивчає та впроваджує у роботу відділу новітні технології, зокрема з організації електронного каталогу. Займається підготовкою наукових матеріалів на розгляд секції Вченої ради з питань машиночитаного та традиційного каталогізування, а також бере участь в науково-організаційних заходах бібліотеки і міжвідомчих нарадах. Координує роботу з підвищення кваліфікації працівників відділу та формування інформаційної культури користувачів. Організовує стажування фахівців структурних підрозділів бібліотеки на базі ВСК, заняття для консультантів сектору використання каталогів відділу обслуговування читачів.

Марію Миколаївну знають не тільки як компетентного, висококваліфікованого фахівця, а й як ініціативного талановитого організатора. Колектив цінує Марію Миколаївну за високі людські якості – чуйність, тактовність, доброзичливість, порядність, готовність прийти на допомогу.

15 січня відзначила піввіковий ювілей **Надія Федорівна Садова,** завідувач сектору організації та ведення алфавітних каталогів відділу обробки фондів і організації алфавітних каталогів. У бібліотеці Надія Федорівна працює з 1982 р. Відповідає за роботу сектору ведення генерального алфавітного каталогу та займається науковою бібліографічною обробкою документів за АБІС "ІРБІС", є високоосвіченим та сумлінним фахівцем.

Надія Федорівна оперативно і якісно виконує службові обов’язки. Колеги поважають і цінують її за людяність, порядність, високий професіоналізм та творчий підхід до справи. Портрет Надії Федорівни не буде повним, якщо не згадати її захоплення. Під її дбайливим доглядом на підвіконнях відділу буяють квіти.

9 квітня виповнилося 50 років **Аллі Іванівні Шашковій,** завідуючій сектором відділу міжбібліотечного абонемента.

Трудовий шлях Алла Іванівна розпочала у 1973 р. бібліотекарем відділу. Швидко та якісно виконувала вона замовлення абонентів, сумлінно їх обслуговувала. Залишивши (за сімейними обставинами) посаду у 1979 р., у 1981 повернулася до бібліотеки. Наполегливість у роботі допомогла їй поступово опанувати різні ділянки роботи відділу. У 1986 р. Аллу Іванівну призначено зав. іногороднім сектором. Віддалені абоненти регіону та країн СНД завжди вчасно одержували документи з фонду ХДНБ від працівників сектору, який

очолювала Алла Іванівна. Багато уваги приділяє ювіляр впровадженню новітніх технологій у роботу МБА, а саме наданню інформаційних послуг користувачам через електронну доставку документів. Алла Іванівна – доброзичлива, чуйна людина, корис-тується повагою колег.

27 квітня виповнилося 50 років **Валентині Кузьмівні Разінковій** – головному бібліотекарю відділу обробки фондів та організації алфавітних каталогів. У ХДНБ вона працює з 1976 р., опанувала всі процеси технологічного циклу "Шлях документа в процесі обробки". Як висококваліфікований фахівець Валентина Кузьмівна навчає молодих працівників. З 2005 р. обіймає посаду головного бібліотекаря відділу. Колектив відділу шанує і цінує Валентину Кузьмівну, поважає її як кваліфікованого фахівця, порядку, чуйну людину; поважає за відданість справі, сумлінність, щире і добре серце.

9 серпня виповнилося 55 років завідувачці відділу комплектування фондів та книгообміну **Аллі Валентинівні Філатовій.** У ХДНБ ім. В.Г.Короленка вона працює 17 років.

Алла Валентинівна зарекомендувала себе знаючим, ініціативним, дисциплінованим фахівцем. Має гарну теоретичну підготовку та значний практичний досвід, творчо затосовує свої знання в організації комплектування фонду бібліотеки. Успішно налагоджує та підтримує ділові стосунки з видавничими, книгорозповсюджуючими організаціями, оперативно вирішує питання поповнення бібліотечного фонду.

Алла Валентинівна хороший організатор. Вона відповідально ставиться до доручених завдань, постійно удосконалює стиль та методи керівництва відділом, наполеглива, користується повагою колег, вивчає досвід інших бібліотек з комплектування фондів та впроваджує його в роботу відділу. Алла Валентинівна є членом Вченої ради, заступником

голови секції з питань фонмування фондів, членом секцій Вченої ради з питань управління та НОП, по роботі з каталогами, комісії зі збереження фондів.

13 серпня виповнилося 55 років **Валерії Євгенівні Сошинській,** бібліотекарю першої категорії відділу систематизації та організації систематичних каталогів, яка працює в ХДНБ ім. В.Г.Короленка з 1995 року. Вона є висококваліфікованим фахівцем з наукової обробки документів у секторі технічних наук.

Творчий ентузіазм Валерія Євгенівна спрямовує на ведення та удосконалення систематичного каталогу (розділи "Будівництво" і "Транспорт"). Вона досконало володіє інформацією, консультує користувачів та виконує тематичні довідки, бере активну участь у рекламуванні традиційних та електронних каталогів і картотек, естетичному оформленні каталогів, урочистих подіях, що відбуваються у бібліотеці. Колектив відділу цінує Валерію Євгенівну за дисциплінованість, відповідальність, доброзичливість та сумлінне ставлення до праці.

30 вересня відзначила ювілей **Наталія Вікторівна Лосієвська**, провідний бібліотекар сектору обробки періодичних видань у відділі обробки фондів і організації алфавітних каталогів.

У ВАК Наталія Вікторівна незмінно працює з 1976 р., опанувала основні процеси відділу. З 1982 р. вона займає посаду зав. сектором. Показала себе високоосвіченим та сумлінним фахівцем, який оперативно і якісно виконує службові обов’язки. У зв’язку з погіршенням стану здоров’я переведена на посаду провідного бібліотекаря, де також показала себе досвідченим фахівцем.

Колектив відділу поважає і цінує Наталію Вікторівну за порядність, чуйність, високий професіоналізм та творчий підхід до справи.

26 жовтня виповнилося 50 років завідувачу сектору обліку відділу комплектування **фондів та книгообміну Аллі Станіславівні Романовській.**

У ХДНБ ім. В.Г.Короленка вона працює з 1982 р. За цей час пройшла шлях від бібліотекаря до завідувача сектору обліку, на цій посаді працює з 1988 р.

Алла Станіславівна сумлінно виконує службові обов'язки. Керує процесами приймання, обліку, опрацювання та передачі до структурних підрозділів документів, що надійшли до бібліотеки. Веде значну за обсягом, копітку роботу з обліку бібліотечного фонду ХДНБ, є членом загальнобібліотечної комісії зі збереження фондів. Надає кваліфіковані методичні консультації фахівцям ХДНБ та інших бібліотек з ведення індивідуального і сумарного обліку фондів та з інших питань. Доброзичливо ставиться до колег, навчає нових співробітників, користується заслуженим авторитетом.

13 грудня виповнилось 50 років **Тетяні Валентинівні Гончаровій**, головному бібліотекарю відділу обслуговування читачів.

Закінчивши у 1977 р. Харківський державний інститут культури, Тетяна Валентинівна за призначенням прийшла на роботу до ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Спочатку обіймала посаду зав. сектором поточних періодичних видань, а з 2003 р. працює головним бібліотекарем відділу. Тетяна Валентинівна має сертифікат про післядипломну освіту Української бібліотечної асоціації. Контактність, комунікабельність, високий професіоналізм здобули їй повагу та авторитет в колективі. Тетяна

Валентинівна – авторитетний фахівець, добра людина, приваблива жінка, турботлива мати двох синів.

23 грудня виповнилося 55 років **Валентині Валентинівні Мірошниковій,** заступнику директора з наукової роботи, бібліотекознавцю.

Валентина Валентинівна працює у бібліотеці з 1968 р. Трудову діяльність розпочинала у відділі фондів та обслуговування, продовжувала у відділі обробки та каталогів. З 1974 р. сферою її діяльності стає науково-методична робота. Впродовж 20 років вона працювала в науково-методичному відділі (бібліографом, старшим бібліотекарем, головним бібліотекарем). Деякий час завідувала відділом комплектування фондів. У 1995 р. була призначена заступником директора з бібліотечної роботи, у квітні 2003 р. – заступником директора з наукової роботи.

Виробнича діяльність Валентини Валентинівни – це невід'ємна складова наукової біографії ХДНБ ім. В.Г.Короленка. У її творчому доробку понад 30 публікацій. Їх тематика завжди відзначалася актуальністю, потребами бібліотекознавства, відповідала пріоритетним завданням бібліотеки як одного із головних методичних центрів країни. За період роботи в науково-методичному відділі вона підготувала близько 20 методичних посібників на допомогу бібліотекарям країни. Серед видань 70-х років – "Тема труда в советской поэзии", "Работа массовых библиотек в помощь правовому воспитанию молодежи", "Эстафета воинской славы", 80–90-х років – "Обслуживание читателей по бригадному абонементу", "Библиотеки в помощь интенсификации промышленного производства", "Библиотеки в помощь повышению компьютерной грамотности", "Методические рекомендации библиотекам в помощь организации дифференцированного обслу-

живания читателей", які були розроблені нею самостійно та в співавторстві.

В.В.Мірошникова добре відома серед бібліотечної громадськості країни як автор численних публікацій у фахових періодичних журналах, наукових збірках, як організатор науково-практичних конференцій, семінарів, інших наукових та методичних заходів, які проходили на базі ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Останніми роками за її активної підтримки відбулися науково-практичні конференції "Колекції пам'яток писемности та друку у бібліотечних фондах України: проблеми формування, збереження, розкриття" (2003 р., брали участь науковці та фахівці відділів рідкісних видань наукових бібліотек країни різного відомчого підпорядкування), "Науково-методична діяльність бібліотек: сучасні тенденції та перспективи" (2004 р., проходила за участю заступників директорів обласних універсальних наукових бібліотек Східної та Центральної України), які отримали схвальну оцінку бібліотечної громадськості.

Валентина Валентинівна була одним з ініціаторів співпраці ХДНБ ім. В.Г.Короленка з Державною академією керівних кадрів культури і мистецтв України у напрямі безперервної освіти бібліотечних кадрів. Свідоцтвом цього є проведення в бібліотеці (2004–2005 рр.) занять курсів підвищення кваліфікації фахівців обласних універсальних бібліотек за темами: "Управління бібліотекою та нові послуги для користувачів", "Колекції рідкісних та цінних видань у наукових бібліотеках: формування, збереження, облік".

Сприяючи розвитку вітчизняної бібліотечної науки, підтримуючи імідж ХДНБ ім. В.Г.Короленка в наукових сферах, В.В.Мірошникова бере активну участь у роботі міжнародних, всеукраїнських форумів бібліотечної громадськості, на яких репрезентує інтелектуальні розробки короленківців та власні. Зокрема, на міжнародних конференціях "Бібліотеки та

інформаційні ресурси в сучасному світі науки, культури, освіти і бізнесу" (м. Судак) вона висвітлювала досвід роботи ХДНБК з авторитетним файлом колективного автора (2004 р.), проблеми визначення репертуару основних бібліотечних послуг і методики розрахунку їх вартості (2005 р.).

Як авторитетний професіонал В.В.Мірошникова виступає активним рецензентом фахових видань, проектів нормативних та інших документів. Лише у 2005 р. нею відрецензовано проект загальнодержавного "Положення про службу репрографії та ремонтно-палітурних робіт в обласних бібліотеках", видання Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського "Збереження бібліотечних і архівних фондів у несприятливих екологічних умовах", матеріали "Дослідження впливу біоцидних препаратів та старіння реставраційних паперів", підготовлені Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства разом з Інститутом мікробіології і вірусології України, та інші.

За значний особистий внесок у розвиток бібліотечної справи в Україні, плідну громадсько-просвітницьку діяльність В.В.Мірошникова нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (1999 р.).

Короленківці, бібліотечна громадськість Харкова, країни цінує і поважає Валентину Валентинівну Мірошникову за професіоналізм, скромність, інтелігентність, відданість бібліотечній справі, якій вона присвятила близько 40 років свого життя.

25 грудня відсвяткувала 50-річний ювілей **Людмила Миколаївна Ніканорова,** зав. сектором підсобного фонду відділу обслуговування читачів. У ХДНБ ім. В.Г.Короленка вона працює з 1973 р. Весь цей час, працює в одному відділі. Спочатку бібліографом, потім старшим бібліотекарем, а з 1989 р. – зав. сектором підсобного фонду, керує підрозділом, який

забезпечує оперативне обслуговування користувачів. Людмила Миколаївна виявила відданість бібліотечній справі, заслужила авторитет у колективі.

Виробничу діяльність Людмила Миколаївна поєднує з громадською роботою – з 1984 р. вона є профгрупоргом відділу. За багаторічну сумлінну працю Л.М.Ніканорова неодноразово відзначалася подяками, була нагороджена почесними грамотами. Колектив бібліотеки цінує Людмилу Миколаївну як кваліфікованого фахівця, чуйну, доброзичливу людину, за невичерпний оптимізм та почуття гумору.

3 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім В.Г.КОРОЛЕНКА

3.1Видання, підготовлені працівниками

Бібліографознавство України (1996–2000): Наук.-допом. бібліогр. покажч. / Нац. парлам. б-ка України, Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Л.В.Глазунова, Т.М.Заморіна. – К., 2005. – 118 с.

Покажчик є продовженням попередніх – "Бібліографознавство України (1981–1990)" та "Бібліографознавство України (1991–1995)", підготовлених ХДНБ ім. В.Г.Короленка спільно з Національною парламентською бібліотекою України. Відображено літературу українською, російською та іншими мовами, що вийшла друком в Україні протягом 1996–2000 рр., а також праці українських авторів в іноземних виданнях та статті іноземних фахівців, присвячені бібліографії в Україні.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. 2005. Вип. 3 (лип.-верес.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.В.Глазунова. – Х., 2005. – 43 с.

Відображено 160 документів, отриманих харківськими бібліотеками у III кв. 2005 р.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. 2005. Вип. 4 (жовт-груд.) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.В.Глазунова. – Х., 2005. – 44 с.

Відображено документи (191), отримані харківськими бібліотеками у IV кв. 2005 р.

Бібліотечне краєзнавство: нові технології. Матеріали міжнар. семінару. 22–23 берез. 2005 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Н.І.Полянська, В.О.Ярошик. – Х., 2005. – 102 с.

Доповіді та повідомлення працівників провідних наукових бібліотек України, Національної бібліотеки Росії, Бєлгородської ОУНБ, а також викладачів Харківської державної академії культури з проблем розвитку бібліотечного краєзнавства в умовах інформатизації.

Зведений каталог іноземних наукових журналів, що надійшли до бібліотек м. Харкова в 2004 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Н.В.Лубенська, В.А.Долбня. – Х., 2005. – 51 с.

Представлена інформація про іноземні періодичні видання з природничих наук, техніки, сільського господарства та медицини, одержані чотирнадцятьма бібліотеками Харкова у 2004 р.

Короленківські читання 2005: Матеріали наук.-практ. конф. 7 жовтня 2005 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Л.М.Багрянцева. – Х., 2005. – 121 с.

Доповіді та повідомлення за результатами наукової роботи співробітників ХДНБ ім. В.Г.Короленка, інших харківських бібліотек, Державного архіву Харківської області та Харківської державної академії культури.

Лосиевский И.Я. Встречи с Петраркой: Из наблюдений над интертекстом в чичибабинской лирике. – Х.: Курсор, 2005. – 150 с. [4]

Монографія присвячена петрарківському інтертекстові у ліриці видатного російського поета Бориса Чичибабіна (1923–1994), розглянутих у контексті європейських поетичних традицій XIV–XX ст.

Методична діяльність бібліотек: традиції, інновації, перспективи: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю відділу бібліотекознавства. 2 листоп. 2004 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. О.П.Кунич. – Х., 2005. – 146 с.

Із змісту: Шевченко І.О. Центр безперервної інформаційно-бібліотечної освіти. Зміст та методи післядипломної інформаційно-бібліотечної освіти. – С.56–63; Животовська В.Г. Роль Кіровоградської ОУНБ ім. Д.І.Чижевського у реалізації пріоритетних завдань розвитку бібліотек області. – С.63–74; Луньова І.Є. Деякі питання модернізації і подальшого розвитку методичної роботи в бібліотеках Дніпропетровської області. – С.74–92; Аксьонова Г.В. Методична служба обласної книгозбірні сьогодні. Проблеми діагностики, прогнозування та розвитку бібліотек Луганського регіону. – С.93–100; Кирилова Т.П. Розвиток бібліотек Сумщини в інформаційному просторі: методичне забезпечення. – С.101–106; Шулішова В.А. Деякі питання методичного забезпечення краєзнавчої роботи бібліотек Полтавщини. – С.106–113; Усенко О.В. Методична видавнича продукція Харківської обласної бібліотеки для юнацтва як засіб зв'язків з бібліотечною громадськістю. – С.113–120.

Регіональна політика в Україні: Кат. вист. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Е.І.Романова, О.М.Христіян, Є.В.Мохначова-Алімова, Н.В.Лубенська. – Х., 2005. – 111 с.

У каталозі представлено 767 бібліографічних записів книг та статей українською та іноземними мовами з питань соціально-

---

[4] Книга відзначена муніципальною творчою премією ім. Бориса Чичибабіна. Документальною основою видання є матеріали особового архівного фонду Б.Чичибабіна у ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

економічного розвитку регіонів, становлення нового типу економічних та суспільних відносин, опублікованих у 1995–2004 рр. Вступна стаття "Харківський регіон: державна стратегія регіонального розвитку" підготовлена Н.М.Внуковою, д-ром екон. наук, професором Харківського національного економічного університету.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2005. Вип. 2(26)–3(27) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, А.М.Перепеча. – Х., 2005. –

У кожному випуску видання відображено найбільш вагомі події, що відбулися у бібліотеці щокварталу впродовж 2005 р.

Вип. 2(26), квітень–червень. – 28 с.

Вип. 3(27), серпень–вересень. – 19 с.

Шашкова И. Пламя на ветру: Избр. стихотворения / Сост., подгот. текста, биогр. очерк и прим. И.Я.Лосиевского. – Х.: Курсор, 2005. – 298 с.

Вибрані твори І.В.Шашкової-Знаменської, колишньої працівниці відділу рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г.Короленка, підготовлені до друку зав. цим відділом І.Я.Лосієвським за матеріалами її особового архівного фонду, що зберігається в Бібліотеці.

3.2 Статті співпрацівників

Бібліотечне краєзнавство: нові технології: Матеріали міжнар. семінару. 22–23 берез. 2005 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Н.І.Полянська, В.О.Ярошик. – Х., 2005. – 102 с.

Із змісту: Сосновська Т.О., Ярошик В.О. Координація краєзнавчої роботи в наукових бібліотеках Харкова / Ярошик В.О. – С.41–46; Полянська Н.І., О.М.Дмитрієвна Харківський регіональний інформаційний центр: проблеми створення та використання. – С.47–50.

Дмитриева Е., Минаев В. История детского дворца // Слобода. – 2005. – 2 сент.

Про Харківський палац піонерів.

Ковальчук Г. Науково-методична діяльність публічних бібліотек Східної України в нових соціокультурних умовах // Вісн. Кн. палати. – 2005. – № 7. – С.14–16.

Аналіз науково-методичної діяльності Донецької, Дніпропетровської, Полтавської, Луганської, Сумської та Харківської обласних універсальних наукових бібліотек.

Короленківські читання 2005: Матеріали наук.-практ. конф. 7 жовтня 2005 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: Л.М.Багрянцева. – Х., 2005. – 121 с.

Із змісту: Багрянцева Л.М. Науково-дослідна робота ХДНБ ім. В.Г.Короленка в роки незалежності України (до 30-річчя відділу організації науково-дослідної роботи). – С.3–7; Сосновська Т.О. Науково-дослідна робота відділу україніки: історія, сучасний стан. – С.7–13; Полянська Н.І., Дмитрієва О.М. Харківський регіональний інформаційний центр: нові можливості бібліотечного краєзнавства. – С.65–72; Борисенко Н.П. Позабюджетні кошти у структурі фінансово-економічної діяльності бібліотек (Історія і сучасність) / Н.П.Борисенко. – С.73–84; Кисельова Л.В. Система каталогів і картотек ХДНБ ім. В.Г.Короленка очима її читачів. – С.84–88; Багрянцева Л.М., Чегринець М.М. Систематичний каталог ХДНБ ім. В.Г.Короленка в умовах впровадження нових інформаційних технологій. – С.88–92; Тригуб О.В. Користувачі Інтернет-центру ХДНБ ім. В.Г.Короленка: тематика запитів. – С.92–102; Багрянцева Л.М., Филимонова О.В. Журнали з економіки та права у фондах ХДНБ ім. В.Г.Короленка: склад та використання. – С.102–110.

Кучерява Н. Деякі аспекти застосування авторського права при функціонуванні МБА та електронної доставки документів // Бібл. форум України. – 2005. – № 4. – С.14–17.

Заст. директора з питань автоматизації ХДНБ ім. В.Г.Короленка, висвітлює проблемні питання законодавчого регулювання бібліотечної

діяльності з обслуговування користувачів електронними копіями документів.

Кучерява Н., Ковальчук Г. Інтернет-центри публічних бібліотек як засіб інформаційного // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С.13–17.

Узагальнено досвід функціонування в ряді публічних бібліотек Східного регіону України Інтернет-центрів за програмою Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні "Інтернет для читачів публічних бібліотек".

Кучерява Н., Полянська Н. Сучасні напрями краєзнавчої роботи у наукових бібліотеках // Бібл. форум України. – 2005. – № 3. – С.53–55.

Досвід краєзнавчої роботи ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Реалізація проекту "Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек України", ініційованого МФ "Відродження". Про міжнародний семінар "Бібліотечне краєзнавство: нові технології", проведений на базі відділу україніки.

Кучерява Н.М. Інноваційні форми використання електронних ресурсів наукової бібліотеки // Інформаційні ресурси: створення, використання, доступ: Матеріали 11 Міжнар. наук.-практ. конф. "INFORMATIO – 2005" / НПБ України. – К., 2005. – К., 2005. – С.36–42.

Висвітлено досвід діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у формуванні та організації використання електронних ресурсів.

Лосиевский И.Я., Рыбальченко Р.К. Дмитрий Кленовский – последний поет-царскосел // Культурна спадщина Слобожанщини. Культура і мистецтво: Зб. наук.-попул. ст. – Х., 2005. – С.87–112; // Русский язык и литература в учебных заведениях: Науч.-метод. журн. – 2005. – № 4. – С.3–17.

Про харківського поета, збірка творів якого під назвою "Певучая ноша" (Харьков: Курсор, 2004) була підготовлена за участю

співробітників відділу рідкісних видань і рукописів за матеріалами особистого фонду поета, який зберігається у ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Лосиевский И.Я. Потаенные тетради Ирины Шашковой // Шашкова И. Пламя на ветру: Избр. стихотворения / Сост., подгот. текста, биогр. очерк и прим. И.Я.Лосиевского. – Х., 2005. – С.254–291.

Автор нарису, укладач збірки поезій І.Шашкової, колишньої співробітниці відділу рідкісних видань ХДНБ ім. В.Г.Короленка, висвітлює життєвий та творчий шлях поетеси.

Лосиевский И.Я. "Тьма не объяла его ..." // Слобід. край. – 2005. – 22 січ.

Презентація у відділі рідкісних видань і рукописів книги Д.Кленовського "Певучая ноша" (Харьков: Курсор, 2004), підготовленої відділом за матеріалами особистого фонда поета у ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Методична діяльність бібліотек: традиції, інновації, перспективи: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю відділу бібліотекознавства. 2 листоп. 2004 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. О.П.Кунич. – Х., 2005. – 146 с.

Із змісту: Кунич О.П. Методична робота ХДНБ ім. В.Г.Короленка: становлення, тенденції розвитку.– С.3–39; Капусті-на Н.І. З історії створення відділубібліотекознавства Харківської громадської бібліотеки. – С.39–47; Ковальчук Г.Д. Сучасний стан та тенденції розвитку науково-методичної діяльності публічних бібліотек Східної України. – С.47–56; Глазунова Л.В. Інформаційне забезпечення професійних потреб фахівців бібліотечної галузі: досвід та перспективи діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка. – С.120–131; Перепеча А.М. Документальні ресурси ХДНБ ім. В.Г.Короленка з бібліотечної справи як об'єкт дослідницької діяльності.– С.132–140.

Сосновська Т.О., Ярошик В.О. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г.Короленка // Культурна спадщина

Слобожанщини. Культура і мистецтво: Зб. наук.-попул. ст. – Х., 2005. – С.113–124.

Сторінки історії та сучасна діяльність ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Внесок у розвиток краєзнавства.

Туркот Г. Інформаційні технології та міжбібліотечний абонемент // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С.45.

Про результати віртуального "круглого столу" "Послуги МБА: сучасний стан та перспективи модернізації", організованого фахівцями відділів МБА, автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів та науково-методичного.

Шоломова С.Б. Из глубины времени // Мир библиографии. – 2005. – № 6. – С.56–60.

Про дослідження, проведене авторкою з метою встановленні авторства анонімного видання – книги "Паломник киевский" (1842), що зберігається у фонді ХДНБ ім. В.Г.Короленка, та двох представників родини Максимовичів, які зіграли велику роль у вітчизняній культурі.[5]

* * *

Быков В.Г. Коновницын // Император. – 2004. – № 6. – С.22–26.

Про генерала П.П.Коновніцина.

Лосієвський І. "Багатий сад" Яна Орновського 1705 рр. – перший художньо-документальний твір про Слобідську Україну // Польський альманах. Польська діаспора у Харкові: історія та сучасність: Матеріали наук. конф. у Харкові, 24 квіт. 2004 р. – Х., 2004. – С.82–100.

Матеріали доповіді зав. відділом рідкісних видань і рукописів, д-ра філ. наук І.Я.Лосієвського на науковій конференції.

---

[5] Замість прізвища "Максимович" у статті помилково наведене прізвище Маркевич.

Перепеча А.М., Кунич О. Баллін Микола Петрович // Енциклопедія сучасної України / НАН України. – К., 2004. – Т.2. – С.170–171.

Про бібліотечну, книговидавничу та культурно-просвітницьку діяльність М.П.Балліна (1829–1904 рр.), одного з організаторів і діячів Харківської громадської бібліотеки.

Черевко А.О. Борович Борис Осипович // Енциклопедія сучасної України / НАН України. – К., 2004. – Т.2. – С.328.

Біографічні відомості про видатного бібліотекознавця, книгознавця, бібліографа Б.О.Боровича (1883–1938 рр.), організатора консультаційного відділу в ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

4 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Бібліотекознавство і бібліографія України. Вип. 68. Бібліогр. покажч. за І півріччя 2004 р. / Нац. парламент. б-ка України; Упоряд. С.С.Савченко. – К., 2005. – 84 с.

Покажчик має підрозділ, присвячений ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Бібліотекознавство і бібліографія України. Вип. 69. Бібліогр. покажч. за ІІ півріччя 2004 р. / Нац. парламент. б-ка України; Упоряд. С.С.Савченко. – К., 2005. – 96 с.

Подано інформацію про видавничу продукцію бібліотеки та літературу про її діяльність.

Бібліотекознавство і бібліографія України. Вип. 70. Бібліогр. покажч. за І півріччя 2005 року / Нац. парламент. б-ка України; Упоряд. С.С.Савченко. – К., 2005. – 75 с.

Подано інформацію про видавничу продукцію ХДНБК та літературу про її діяльність.

Зведений план основних заходів бібліотек України на 2005 рік / Нац. парламент. б-ка України; Уклад. О.Пилипченко. – К., 2005. – 47 с.

Відображено заходи ХДНБК, орієнтовані на підвищення професійної майстерності бібліотечних кадрів з реалізації загальнодержавних програм, відзначення знаменних дат тощо.

Кашеварова Н.Г. Діяльність робочої групи "Харків" оперативного штабу Розенберга з вивезення фондів у період нацистської окупації України // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – № 2. – С.37–45.

ХДНБ ім. В.Г.Короленка в період німецько-фашистської окупації Харкова. Втрати бібліотечних фондів.

Ковальчук В.М. Бібліотечна, книговидавнича та культурно-просвітницька діяльність М.П.Балліна (1829–1904): Автореф. дис. ... канд. іст. наук / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2005. – 17 с.

М.П. Баллін як один із організаторів Харківської громадської бібліотеки. Висвітлення його просвітницької діяльності у працях співробітників ХДНБ ім. В.Г.Короленка А.Перепечі та С.Шоломової.

Кононученко Л. Впровадження новітніх комп'ютерних технологій для забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотек України (на прикладі ОУНБ України) // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. Вип.14 / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2005. – С.353–361.

Відзначено активність ХДНБ ім. В.Г.Короленко у вивченні проблем автоматизації.

Краєзнавча робота в бібліотеках України: Інформ. бюл. Вип.16. / Держ. іст. б-ка України; Підгот.: С.І.Смілянець, В.П.Кисельова, О.В.Михайлова. – К., 2005. – 38 с.

Характеризуються видання ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Ґрунтовним посібником названо аналітичний огляд "Методична діяльність публічних бібліотек: сучасний стан та проблеми" (Х., 2003). Експерти відзначають це видання як високопрофесійну авторську роботу Г.Д.Ко-

вальчук, у якій не тільки узагальнено досвід з питань реформування методичної діяльності публічних бібліотек Східної України, а й аналізуються накопичені проблеми, висвітлюються шляхи подальшого розвитку методичної діяльності вітчизняних бібліотек, зміни пріоритетів.

Комплектування фондів публічних бібліотек вітчизняними науковими та виробничо-практичними журналами у галузі економіки, права. Основні положення програми та методики дослідження / Нац. парлам. б-ка України; Уклад. Л.М.Любаренко. – К., 2005. – 29 с.

Відзначається ХДНБ як одна з баз республіканського дослідження стану комплектування бібліотек вітчизняними періодичними виданнями з економіки і права.

Культура. Поточ. бібліогр. список. Вип.1–9 / Нац. парламент. б-ка України; Уклад.: О.Д.Донець та ін. – К., 2005.

Подано інформацію про видавничу продукцію ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Муха Л., Савіна З., Затока Л. Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів // Бібл. вісн. – 2005. – № 6. – С.32–34.

Про семінар-практикум "Інноваційні технології збереження інформаційних ресурсів", який відбувся 12 жовтня 2005 р. у Києві. На ньому виступила В.В.Мірошникова, заст. директора з наукової роботи ХДНБ ім. В.Г.Короленка, з доповіддю на тему "До проблеми створення комплексної системи консервації та репрографії бібліотечних фондів в Україні: організаційні заходи і технології".

Новальська Т. Теоретична база бібліотекознавства в історичному контексті // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. Вип. 14 / НАН України. Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського. – К., 2005. – 291–301.

У контексті аналізу праць науковців, які у 20-х – на початку 30-х років XX ст. розробляли теоретичні положення бібліотекознавства, йдеться про погляди Б.Боровича, завідувача відділом Харківської громадської бібліотеки.

Онищенко О., **Дубровіна Л.** Бібліотечна справа в Україні XX ст.: 1917–1931 рр. // Бібл. вісн. – 2005. – № 3. – С.3–16. – Про ХДНБ ім. В.Г.Короленка: с.5,9.

Утворення у Харкові обласної бібліотеки для Східної України. Отримання ДПБ ім. В.Г.Короленка у 1924 р. двох обов'язкових примірників творів друку.

Онищенко О., **Дубровіна Л.** Бібліотечна справа в Україні XX ст.: 1917–1931 рр. // Бібл. вісн. – 2005. – № 4. – С.3–16.

Продано окремі факти з історії ХДНБ ім. В.Г.Короленка.

Сапрыкин Г. Показатели эффективности работы библиотеки: сравнительный анализ // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С.5–7.

Наведено показники ефективності роботи бібліотек всеукраїнського значення, у т.ч. ХДНБ ім. В.Г.Короленка. Проаналізовані вартість одного відвідування, однієї книговидачі, кількість книговидач на одного співробітника.

Сєдих В.В. До виходу збірника матеріалів "Бібліотекознавець Любов Борисівна Хавкіна: харківський період діяльності (1888–1918)" (Х.: ХДНБ, 2004) // Методична діяльність бібліотек: традиції, інновації, перспективи: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю відділу бібліотекознавства. 2 листоп. 2004 р. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. О.П.Кунич. – Х., 2005. – С.140–141.

Викладач Харківської державної академії культури аналізує видання, що висвітлює багатогранну творчу діяльність Любові Борисівни Хавкіної за часів її життя у Харкові.

Создание биобиблиографических указателей и справочников: информационные ресурсы и методы поиска: Метод. пособие / Одес. гос. науч. б-ка им. М.Горького; Автор-сост. И.Э.Рикун. – Одеса, 2005. – 96 с.

Відзначено, що при підготовці першого розділу посібника було взято за основу монографію І.Я.Лосієвського "Научная биография писателя: проблеми интерпретации и типологии" (Х., 1998), зав. відділом рідкісних видань ім. В.Г.Короленка.

Соціологічні дослідження в бібліотеках: Інформ.-аналіт. бюл. Вип. 31 / Нац. парламент б-ка України; Уклад.: Т.І.Богуш, О.О.Мастіпан. – К., 2005. – 35 с.

Про участь ХДНБ ім. В.Г.Короленка в республіканському дослідженні незадоволеного читацького попиту.

Танатар Н.В. Библиотечное дело в Украине: контент-монитор в газетных публикациях за 2004 год // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития: Науч.-практ. и теорет. сб. Вып.3 / Редкол.: А.С.Онищенко и др. – К., 2005. – С.83–98.

Подано відомості про кількість та зміст газетних публікацій, що висвітлюють різні напрями діяльності ХДНБ.

З М І С Т

Виробничо-практичне видання

ХРОНІКА
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ім. В.Г.КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2005 р. Вип.4 (28)

Відповідальний за випуск Л.П.Незнамова,
засл. працівник культури України

Редактор С.М.Миценко

Підписано до друку   Формат паперу 60х184 1/16, 3,0 друк. арк. 2,7 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Тираж 35 прим. Замовлення
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г.Короленка. 61003, Харків-3, пров. Короленка,18